

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1781

Vragen van het lid **Markuszower** (PVV) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Verdachte hotelmoord voortvluchtige TBS'er»* (ingezonden 29 maart 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 9 mei 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 1709.

Vraag 1

Kent u het bericht «Verdachte hotelmoord voortvluchtige TBS'er»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoeveel verlofdagen heeft een tbs'er gemiddeld?

Antwoord 2

Of een tbs-gestelde op verlof kan wordt zorgvuldig beoordeeld, eerst door een interne verlofvoetsingscommissie van het Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) waar de patiënt verblijft en vervolgens nog door het onafhankelijke Adviescollege Verloftoetsing tbs (AVT), waarna de Minister van Veiligheid en Justitie de uiteindelijke beslissing neemt. Het toekennen van verlof aan tbs-gestelden is individueel maatwerk en geschiedt conform een opbouw van verschillende modaliteiten van beveiligd, begeleid, onbegeleid en uiteindelijk transmuraal en/of proefverlof. Daarnaast kent elke verlofmodaliteit weer specifieke afspraken met betrekking tot het verlof voor wat betreft tijd en bestemming, variërend van bijvoorbeeld een half uur begeleid verlof in de omgeving van de kliniek tot enkele dagdelen onbegeleid verlof. Vanwege deze werkwijze is het niet goed mogelijk om aan te geven hoeveel verlofdagen een tbs-gestelde gemiddeld heeft.

¹ http://www.telegraaf.nl/binnenland/27876976/___Verdachte_hotelmoord_tbs_er_.html en <http://www.gelderlander.nl/binnenland/moordverdachte-keerde-al-eerder-niet-terug-van-verblijf-buiten-tbs-kliniek-aa10df92/>

Vraag 3

Deelt u de mening dat de behandeling blijkbaar geen enkele zin heeft gehad bij deze tbs'er omdat hij anders niet de benen zou hebben genomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

In algemene zin rechtvaardigt het enkele feit dat een tbs-gestelde ongeoorloofd afwezig is geweest niet de conclusie dat de behandeling geen enkele zin heeft gehad. Op dit moment loopt een onderzoek van het openbaar ministerie (OM) naar de op 23 maart 2017 aangetroffen lichamen in het leegstaande hotel in Arnhem. Ook is de Oostvaarderskliniek, waar betrokkene verbleef, een onderzoek gestart naar de gang van zaken onder leiding van een externe voorzitter en ondersteund door een extern bureau. Ik wil de uitkomsten van deze onderzoeken nu eerst afwachten.

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat deze man in de toekomst nooit meer tbs opgelegd moet krijgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het is aan de rechter om te beslissen of er in een zaak aanleiding is om tbs op te leggen. Ik kan hierover geen uitspraken doen.

Vraag 5

Wat heeft het Adviescollege Verloftoetsing TBS fout gedaan en welke maatregelen bent u bereid te nemen om te zorgen dat die fout niet nogmaals wordt gemaakt?

Antwoord 5

Het verlot van tbs-gestelden en de voortgang hiervan wordt zorgvuldig getoetst door het AVT. Helaas kan ondanks alle zorgvuldigheid niet 100% worden voorkomen dat tbs-gestelden zich onttrekken. Indien een tbs-gestelde ongeoorloofd afwezig is, is dat een signaal om nadere afspraken te maken over het resocialisatietraject. Het risicomanagement wordt aangescherpt of de tbs-gestelde wordt gedurende één jaar geen verlof verleend. De Oostvaarderskliniek, waar betrokkene verbleef, is een onderzoek gestart met een externe voorzitter en ondersteund door een extern bureau. Ik wacht de uitkomsten van dit onderzoek af en, indien daar aanleiding toe bestaat, zal ik de nodige maatregelen treffen.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat het tbs-systeem met krankzinnige verlofdagen de justitiële variant is van Russisch roulette waarbij onschuldige Nederlandse burgers de inzet zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, het tbs-systeem voorziet niet in een regeling waarbij zonder toetsing vooraf per zes tbs-gestelden er willekeurig een tbs-gestelde verlof toegekend krijgt.

Vraag 7

Bent u het ermee eens dat Nederlandse burgers moeten worden beschermd en misdadigers moeten worden gestraft? Zo nee waarom niet?

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Hoe kan het dat een tbs'er die een geschiedenis heeft van niet terugkeren van verlof wederom niet terugkeert naar de tbs-kliniek, bovendien tien dagen buiten de radar van de politie is gebleven en alleen weer in beeld is gekomen doordat hij zichzelf heeft gemeld?

Antwoord 8

Nadat de onttrekking van de tbs-gestelde was gemeld, is door de Nationale politie direct een onderzoek gestart teneinde de verblijfplaats te achterhalen van betrokkene. Het is te betreuren dat deze opsporingsactiviteiten er niet toe hebben geleid dat de onttrokken tbs-gestelde eerder dan 24 maart 2017 kon worden aangehouden. Het onderzoek naar de op 23 maart 2017 aangetroffen lichamen in het leegstaande hotel in Arnhem is nog in volle gang. Ik wil de uitkomsten van deze onderzoeken eerst afwachten.

Vraag 9

Welke maatregelen gaat u nemen om te voorkomen dat onschuldige Nederlanders de kans lopen verkracht en/of vermoord te worden door loslopende tbs'ers?

Antwoord 9

Het OM is een strafrechtelijk onderzoek gestart naar de op 23 maart 2017 aangetroffen lichamen in het leegstaande hotel in Arnhem. Daarnaast is de Oostvaarderskliniek, waar betrokkene verbleef, een onderzoek gestart naar de gang van zaken onder leiding van een externe voorzitter en ondersteund door een extern bureau. Ik wil de uitkomsten van de lopende onderzoeken eerst afwachten, en zie vooruitlopend, op dit moment geen aanleiding om in vervolg op deze casus maatregelen te overwegen om het tbs-systeem aan te passen.

Vraag 10

Deelt u de mening dat straffen voor gevaarlijke criminelen veel te laag zijn in Nederland en dat het tbs-systeem zo snel mogelijk moet worden afgeschaft? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Het is aan de rechter om aan de hand van de omstandigheden van een casus de meest passende straf te bepalen. Ik zie geen aanleiding om het tbs-systeem af te schaffen omdat dit systeem juist bijdraagt aan de veiligheid van de samenleving door de stoornis te behandelen die een rol heeft gespeeld bij het plegen van het betreffende misdrijf, en daarmee het recidiverisico te verlagen.

De algemene recidive onder ex-gedetineerden die zijn uitgestroomd in 2012 is na een periode van 2 jaar na uitstroom 47,5%. De algemene recidive onder tbs-gestelden die in de periode 2008–2012 zijn uitgestroomd is na een periode van twee jaar na uitstroom 19%. Bij dezelfde groep tbs-gestelden is de tbs-waardige recidive (nieuwe, geldige justitiecontacten naar aanleiding van een misdrijf waarvoor in combinatie met ontoerekeningsvatbaarheid eventueel tbs kan worden opgelegd) na een periode van twee jaar na uitstroom 7,2%.

De cijfers laten daarmee zien dat het inderdaad voorkomt dat tbs-gestelden, ondanks de behandeling, toch weer de fout ingaan. Dit is betreurenswaardig, maar dit rechtvaardigt niet de conclusie dat het tbs-systeem moet worden afgeschaft, omdat ieder alternatief daarvoor naar verwachting eerder tot meer dan tot minder recidive zal leiden.